

چکیده فارسی:

عنوان: بررسی دیدگاه کتابداران دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران، تهران و شهید بهشتی در خصوص استفاده از ابزارهای

وب ۲ در خدمات کتابخانه‌ای

مقدمه:

اعتلای کیفیت خدمات کتابخانه‌ها تحت تأثیر استفاده از خدمات کتابخانه‌ای می‌باشد و این امر مستلزم به کارگیری نیروهای کارآزموده و متخصص می‌باشد، در میان فناوری‌ها فناوری وب ۲ به دلیل قابلیت تعاملی کاربردهای متعددی در کتابخانه‌های جهان دارد، اما بررسی‌ها نشان می‌دهند که از این فناوری‌ها در کتابخانه‌های دانشگاهی ایران بسیار کم استفاده می‌شود، بنابراین شناسایی کاربرد این فناوری‌ها و عوامل مؤثر در استفاده و عدم استفاده از این فناوری‌ها در کتابخانه‌های دانشگاهی ضروری است. در این پژوهش ضمن تعیین میزان آشنایی و استفاده کتابداران شاغل در کتابخانه‌های دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران، تهران و شهید بهشتی از ابزارهای فناوری وب ۲ به بررسی مهم‌ترین کاربردهای ابزارهای فناوری وب ۲ و عوامل مؤثر در به کارگیری این ابزارها در کتابخانه‌های فوق پرداخته می‌شود.

روش پژوهش:

روش پژوهش حاضر پیمایشی بود که در سال ۱۳۹۶ بر روی ۱۱۵ نفر از کتابداران شاغل در کتابخانه‌های دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران، تهران و شهید بهشتی انجام شد. نمونه‌گیری به روش سرشماری صورت گرفت و داده‌ها از طریق پرسشنامه جمع‌آوری گردید که روایی و پایابی آن مورد تأیید قرار گرفت. داده‌ها با استفاده از شاخص‌های آمار توصیفی و آزمون آنالیز واریانس یک‌طرفه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها:

نتایج مطالعه حاضر حاکی از این است که سطح آگاهی کتابداران شاغل در کتابخانه‌های دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران، تهران و شهید بهشتی با میانگین $3/13$ نسبتاً مطلوب است. ولی سطح استفاده شخصی و حرفه‌ای از ابزارهای فناوری وب ۲ در خدمات کتابخانه‌ای نسبتاً پایین است.

فیلترینگ اینترنت، عدم دسترسی به اینترنت پسرعت و عدم آموزش مهارت‌های وب ۲ به کتابداران از جمله مهم‌ترین موانع عدم استفاده از ابزارهای وب ۲ در خدمات کتابخانه‌ای بود. همچنین نتایج این مطالعه بیانگر این بود که از دیدگاه کتابداران شاغل در کتابخانه‌های موردمطالعه، ابزارهای وب ۲ به منظور ارائه خدمات مرجع دیجیتال، اطلاع‌رسانی درباره فعالیت‌های جاری کتابخانه، اشتراک‌گذاری فایل‌های صوتی و تصویری در کتابخانه‌ها مورداً استفاده قرار می‌گیرد، ارتباط معنادار آماری از نظر میانگین با متغیرهایی همچون سطح تحصیلات، سابقه کار و گروههای سنی مشاهده شد. ($p<0/05$)

نتیجه‌گیری:

با توجه به نامطلوب بودن میزان آشنایی و استفاده کتابداران سه دانشگاه مذکور، لازم است برنامه‌ریزی مؤثرتری برای آموزش فناوری‌های نوین به کتابداران صورت پذیرد، همچنین برگزاری دوره‌های بازآموزی و ضمن خدمت با موضوع وب ۲ ترغیب کتابداران حوزه‌ی علوم پزشکی نسبت به شناخت ابزارهای این فناوری و به کارگیری آن در خدمات کتابخانه‌ای از مواردی است که لازم است به آن‌ها پرداخته شود.

کلیدواژه‌ها:

وب ۲ کتابخانه ۲ کتابخانه‌های دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران، کتابدار ۲